

P9_TA(2023)0286

Działalność finansowa Europejskiego Banku Inwestycyjnego – sprawozdanie roczne za 2022 r.

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 12 lipca 2023 r. w sprawie sprawozdania rocznego z działalności finansowej Europejskiego Banku Inwestycyjnego za rok 2022 (2022/2062(INI))

(C/2024/4006)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 15, 126, 174, 175, 177, 208, 209, 271, 308 i 309 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) oraz Protokół (nr 5) w sprawie statutu Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI),
- uwzględniając art. 41–43 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej,
- uwzględniając art. 2 i 3 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE),
- uwzględniając wydaną 7 października 2016 r. zgodę EBI na ratyfikowanie przez UE porozumienia paryskiego,
- uwzględniając procedury grupy EBI w ramach mechanizmu rozpatrywania skarg, opublikowane 13 listopada 2018 r.,
- uwzględniając politykę EBI w zakresie pożyczek energetycznych, opublikowaną 14 listopada 2019 r.,
- uwzględniając kryteria EBI z 25 lipca 2013 r. dotyczące udzielania pożyczek w dziedzinie energetyki,
- uwzględniając przyjęcie 11 listopada 2020 r. przez Radę Dyrektorów EBI planu działania banku klimatycznego na lata 2021–2025 oraz nową strategię klimatyczną EBI z 15 listopada 2020 r.,
- uwzględniając plan operacyjny grupy EBI na lata 2023–2025, opublikowany 2 lutego 2023 r.,
- uwzględniając sprawozdanie z działalności Europejskiego Banku Inwestycyjnego za 2022 r. zatytułowane „Bezpieczna Europa”, opublikowane 2 lutego 2023 r.,
- uwzględniając przegląd działań EBI w dziedzinie klimatu i zrównoważenia środowiskowego w 2023 r., opublikowany 2 lutego 2023 r.,
- uwzględniając dokument zatytułowany „EBI Global”, opublikowany 2 lutego 2023 r.,
- uwzględniając ocenę grupy EBI zatytułowaną „Rapid assessment of the EIB Group’s operational response to the COVID-19 crisis” [Szybka ocena reakcji operacyjnej grupy EBI na kryzys związany z COVID-19], opublikowaną 22 kwietnia 2022 r.,
- uwzględniając informator EBI zatytułowany „Evaluation of EIB support for urban public transport in the European Union (2007–2019)” [Ocena wsparcia EBI na rzecz miejskiego transportu publicznego w Unii Europejskiej (2007–2019)], opublikowany 31 maja 2022 r.,
- uwzględniając sprawozdania roczne Komitetu Kontroli i Audytu EBI za 2021 r., opublikowane 21 lipca 2022 r.,
- uwzględniając sprawozdanie grupy EBI za 2021 r. dotyczące ujawniania informacji na temat zarządzania ryzykiem, opublikowane 9 sierpnia 2022 r.,
- uwzględniając informator EBI zatytułowany „EIB evaluation of the EIB’s special activities” [Przeprowadzona przez EBI ocena działań specjalnych EBI], opublikowany 30 maja 2022 r.,
- uwzględniając sprawozdanie EBI z postępu prac w dziedzinie różnorodności i włączenia za rok 2021, opublikowane 9 grudnia 2022 r.,
- uwzględniając sprawozdanie EBI zatytułowane „EIB Group activities in EU cohesion regions in 2021” [Działalność grupy EBI w regionach spójności UE w 2021 r.], opublikowane 27 lipca 2022 r.,

- uwzględniając podejście grupy EBI do kwestii spójności na lata 2021–2027, opublikowane 13 października 2021 r.,
- uwzględniając plan EBI w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu, opublikowany 26 października 2021 r.,
- uwzględniając porozumienie trójstronne między Komisją Europejską, Europejskim Trybunałem Obrachunkowym i Europejskim Bankiem Inwestycyjnym, które weszło w życie w listopadzie 2021 r.,
- uwzględniając sprawozdanie EBI z wdrażania polityki przejrzystości grupy EBI za 2021 r., opublikowane 7 listopada 2022 r.,
- uwzględniając badanie EBI dotyczące inwestycji w 2022 r. – przegląd w Unii Europejskiej, opublikowane 8 listopada 2022 r.,
- uwzględniając sprawozdanie grupy EBI dotyczące ładu korporacyjnego za 2021 r., opublikowane 26 lipca 2022 r.,
- uwzględniając ramy PATH grupy EBI – wersja 1.1 z października 2022 r. – wspieranie kontrahentów w ich dążeniu do dostosowania się do porozumienia paryskiego, opublikowane 1 lutego 2023 r.,
- uwzględniając sprawozdanie Europejskiego Centrum Doradztwa Inwestycyjnego EBI za 2021 r., opublikowane 5 lipca 2022 r.,
- uwzględniając sprawozdanie z działalności EBI za 2020 r. pt. „Crisis Solutions” [Rozwiązania w czasie kryzysu], opublikowane 20 stycznia 2021 r., oraz sprawozdanie z działalności EBI z 2021 r. pt. „The Innovation Response” [Odpowiedzią są innowacje], opublikowane 27 stycznia 2022 r.,
- uwzględniając wyrok Sądu z 30 marca 2022 r. w sprawie T-299/20 ⁽¹⁾,
- uwzględniając uwagi wydane przez Biuro Wysokiego Komisarza ONZ ds. Praw Człowieka w sierpniu 2021 r. w sprawie projektu ram zrównoważonego rozwoju środowiskowego i społecznego grupy EBI,
- uwzględniając sprawy 1065/2020/PB, 1251/2020/PB i 1252/2020/PB dotyczące EBI, które zostały rozpatrzone przez Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich 21 kwietnia 2022 r.,
- uwzględniając zalecenie Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w sprawie 2168/2019/KR, dotyczące sposobu, w jaki Europejski Urząd Nadzoru Bankowego potraktował przeniesienie byłego dyrektora wykonawczego na stanowisko dyrektora generalnego lobby sektora finansowego, oraz jego decyzję w sprawie OI/3/2021/KR dotyczącą sposobu, w jaki Europejska Agencja Obrony rozpatrzyła wnioski byłego dyrektora generalnego o objęcie wyższych stanowisk w przedsiębiorstwie Airbus,
- uwzględniając plan operacyjny grupy EBI na lata 2022–2024, opublikowany 27 stycznia 2022 r.,
- uwzględniając ramy grupy EBI dotyczące zrównoważonego ekologicznie i społecznie rozwoju, przyjęte 2 lutego 2022 r.,
- uwzględniając program doraźnych działań solidarnościowych EBI na rzecz Ukrainy, przyjęty 4 marca 2022 r.,
- uwzględniając wspólny komunikat Komisji oraz Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa z 18 maja 2022 r. w sprawie analizy luk inwestycyjnych w zakresie obronności i dalszych działań (JOIN(2022)0024),
- uwzględniając komunikat Komisji z 11 grudnia 2019 r. w sprawie Europejskiego Zielonego Ładu (COM(2019)0640) oraz rezolucję Parlamentu w tej sprawie z 15 stycznia 2020 r. ⁽²⁾,
- uwzględniając komunikaty Komisji z 20 maja 2020 r. pt. „Unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030 – przywracanie przyrody do naszego życia” (COM(2020)0380) oraz „Strategia Od pola do stołu na rzecz sprawiedliwego, zdrowego i przyjaznego dla środowiska systemu żywnościowego” (COM(2020)0381),
- uwzględniając komunikat Komisji z 12 maja 2021 r. pt. „Droga do zdrowej planety dla wszystkich – Plan działania UE: na rzecz eliminacji zanieczyszczeń powietrza, wody i gleby” (COM(2021)0400),

⁽¹⁾ Wyrok Sądu z 30 marca 2022 r. w sprawie KF przeciwko EBI, T-299/20, ECLI: EU:T:2022:171.

⁽²⁾ Dz.U. C 270 z 7.7.2021, s. 2.

- uwzględniając komunikat Komisji z 8 marca 2022 r. pt. „REPowerEU: Wspólne europejskie działania w kierunku bezpiecznej i zrównoważonej energii po przystępnej cenie” (COM(2022)0108),
 - uwzględniając komunikat Komisji z 1 lutego 2023 r. zatytułowany „Plan przemysłowy Zielonego Ładu na miarę epoki neutralności emisyjnej” (COM(2023)0062),
 - uwzględniając wspólny komunikat Komisji oraz Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa z 1 grudnia 2021 r. w sprawie strategii Global Gateway (JOIN(2021)0030),
 - uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/523 z 24 marca 2021 r. ustanawiające Program InvestEU⁽³⁾,
 - uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1056 z 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji⁽⁴⁾ oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1229 z 14 lipca 2021 r. w sprawie instrumentu pożyczkowego na rzecz sektora publicznego w ramach mechanizmu sprawiedliwej transformacji⁽⁵⁾,
 - uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/947 z 9 czerwca 2021 r. ustanawiające Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej – Globalny wymiar Europy⁽⁶⁾,
 - uwzględniając cele zrównoważonego rozwoju ONZ,
 - uwzględniając sprawozdanie organizacji Counter Balance z 2019 r. pt. „Is the EIB up to the task in tackling fraud and corruption? Challenges for the EU Bank’s governance framework” [Czy EBI jest w stanie walczyć z nadużyciami finansowymi i korupcją? Wyzwania dla ram zarządzania bankiem UE],
 - uwzględniając swoją rezolucję z 16 stycznia 2020 r. w sprawie instytucji i organów unii gospodarczej i walutowej – zapobieganie konfliktom interesów związanym z zatrudnianiem byłych urzędników instytucji publicznych⁽⁷⁾,
 - uwzględniając pismo Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich z 22 lipca 2016 r. do prezesa EBI w sprawie kwestii dotyczących konfliktu interesów oraz odpowiedź prezesa EBI z 31 stycznia 2017 r.,
 - uwzględniając sprawozdanie z kontroli Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich z 18 maja 2022 r. w sprawie OI/1/2021/KR dotyczące sposobu, w jaki Komisja zajmuje się problemem występowania tzw. efektu drzwi obrotowych w sytuacjach z udziałem jej (byłych) pracowników,
 - uwzględniając sprawozdanie EBI dotyczące inwestycji za lata 2022–2023 zatytułowane „Odporność i odbudowa w Europie”, opublikowane 28 lutego 2023 r.,
 - uwzględniając art. 54 Regulaminu,
 - uwzględniając opinię przedstawioną przez Komisję Budżetową,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Gospodarczej i Monetarnej (A9-0210/2023),
- A. mając na uwadze, że zgodnie z art. 309 TFUE zadaniem EBI jest przyczynianie się do osiągnięcia celów UE, również za pomocą różnych instrumentów inwestycyjnych, takich jak kredyty, instrumenty kapitałowe, gwarancje, mechanizmy finansowania oparte na podziale ryzyka i usługi doradcze;
- B. mając na uwadze, że EBI jest organem Unii Europejskiej udzielającym pożyczek długoterminowych oraz największym na świecie wielostronnym pożyczkodawcą i odgrywa ważną rolę jako instytucja finansowa wspierająca transformację cyfrową i ekologiczną;
- C. mając na uwadze, że EBI, którego udziałowcami jest 27 państw członkowskich UE, musi zawsze dążyć do wspierania celów UE, a przede wszystkim do zwiększenia potencjału UE w zakresie tworzenia miejsc pracy, wzrostu gospodarczego i konkurencyjności; mając na uwadze, że jego mandat obejmuje propagowanie polityki UE w państwach spoza UE;

⁽³⁾ Dz.U. L 107 z 26.3.2021, s. 30.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 1.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 274 z 30.7.2021, s. 1.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 209 z 14.6.2021, s. 1.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 270 z 7.7.2021, s. 113.

- D. mając na uwadze, że w 2022 r. EBI uruchomił nową jednostkę – EBI Global, której zadaniem jest obsługa inwestycji poza UE; mając na uwadze, że ze względu na liczne wyzwania geopolityczne w 2022 r. rola EBI Global była bardzo ważna pod względem inwestycji i pozycji Europy na świecie; mając na uwadze, że te działania zewnętrzne muszą być zgodne z celami polityki UE, zwłaszcza w odniesieniu do strategii Global Gateway;
- E. mając na uwadze, że EBI mianował siebie bankiem klimatycznym UE w związku z dodatkowymi inwestycjami niezbędnymi do przeprowadzenia transformacji ekologicznej;
- F. mając na uwadze, że do osiągnięcia celów klimatycznych UE potrzebne są inwestycje w wysokości 1 bln EUR rocznie w UE, czyli o 356 mld EUR rocznie więcej niż w latach 2010–2020; mając na uwadze, że prężny bank inwestycyjny, taki jak EBI, może pomóc w zniwelowaniu luki dzięki przyciągnięciu kapitału prywatnego;
- G. mając na uwadze, że EBI odgrywa – za pośrednictwem Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego – znaczącą rolę we wspieraniu europejskich małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) i rozszerza ich dostęp do rynków finansowych, od kapitału wysokiego ryzyka po mikrofinansowanie, czym gwarantuje silną i konkurencyjną unię rynków kapitałowych;
- H. mając na uwadze, że w ciągu najbliższych pięciu lat EBI wesprze plan REPowerEU dodatkowymi pożyczkami i finansowaniem kapitałowym o wartości 45 mld EUR;
- I. mając na uwadze, że bardziej zintegrowana unia rynków kapitałowych ułatwiłaby EBI odblokowanie inwestycji, dzięki pobudzeniu i różnicowaniu inwestycji w realną gospodarkę, w szczególności w MŚP, oraz dzięki uruchomieniu dalszych transgranicznych inwestycji kapitałowych i handlu;
- J. mając na uwadze, że lista kwalifikowalności EBI wyklucza obecnie sprzęt i infrastrukturę do celów wojskowych; mając na uwadze, że inwestycje w technologii podwójnego zastosowania nie są wyłączone;

Uwagi ogólne

1. podkreśla ważną rolę, jaką odgrywa EBI jako organ kredytowy Unii Europejskiej i jedyna wielostronna instytucja finansowa, gdyż jest on w całości własnością państw członkowskich, a jego działania prowadzone są zgodnie z polityką UE i podlegają unijnym standardom prawnym przy wspieraniu celów UE; odnotowuje sprawozdanie z działalności EBI za 2022 r. oraz plan operacyjny grupy EBI na lata 2023–2025;
2. docenia fakt, że EBI jest zawsze gotowy do tego, by dostosowywać się i zmieniać profil swojej działalności zgodnie ze zmieniającymi się wymogami polityki UE, z jednoczesnym poszanowaniem swoich długoterminowych celów;
3. zauważa utrzymującą się lukę inwestycyjną w UE oraz zwiększoną potrzebę inwestycji antycyklicznych, ponieważ w UE rozpoczyna się czwarty rok kryzysu będącego wynikiem pandemii COVID-19 i rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje kluczową rolę EBI jako ważnego podmiotu w polityce inwestycyjnej UE, który działa tam, gdzie brakuje prywatnego finansowania; wzywa EBI, aby zapewnił maksymalny poziom dodatkowości w przypadku inwestycji w gospodarkę realną;
4. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w 2022 r. EBI zainwestował środki w wysokości 72,4 mld EUR i skupił się na długoterminowych wyzwaniach UE związanych z konkurencyjnością, wydajnością, spójnością społeczną, zmianą klimatu, zrównoważonym rozwojem i transformacją cyfrową;
5. podkreśla, że EBI powinien uwzględnić znaczne potrzeby finansowe niebieskiej gospodarki, która jest sektorem wzrostu gospodarczego i ważnych odkryć naukowych;
6. zauważa, że należy przygotować się na przyszłość i planować długoterminową odbudowę Ukrainy; uważa, że dostosowanie do priorytetów polityki UE powinno stać się główną siłą napędową przyszłej strategii inwestycyjnej EBI w Ukrainie;
7. z zadowoleniem przyjmuje nowe podejście do kwestii spójności i zwraca uwagę, że EBI powinien przeznaczyć większość swoich środków na propagowanie konwergencji gospodarczej, społecznej i terytorialnej oraz że spójność powinna być nadrzędnym priorytetem jego strategii inwestycyjnej; podkreśla, że usługi doradcze EBI są ważne w przygotowywaniu i wdrażaniu projektów dla klientów o niskim potencjale administracyjnym i w tym kontekście w pomaganiu firmom w dostosowaniu się do zmieniających się celów polityki UE, zwłaszcza celów związanych z klimatem i cyfryzacją;

8. odnotowuje stwierdzenie EBI, zgodnie z którym wyzwania, przed którymi stoją spółki o średniej kapitalizacji w regionach objętych polityką spójności, jeśli chodzi o dostęp do finansowania, są „bardziej strukturalne”; wzywa EBI, aby zajął się tymi strukturalnymi barierami przez dostosowanie swojego podejścia, tak aby MŚP i spółki o średniej kapitalizacji w regionach objętych polityką spójności mogły również w pełni korzystać z finansowania EBI;
9. uważa, że EBI mógłby zrobić więcej, aby dostosować się do różnorodności regionalnej UE, co pozwoliłoby zwiększyć atrakcyjność jego funduszy; oczekuje, że EBI uczyni więcej, aby w szczególności wyeliminować braki systemowe, co zwiększy dostępność i umożliwi wszystkim regionom UE korzystanie z pomocy finansowej EBI;
10. pochwała terminowość Europejskiego Funduszu Gwarancyjnego, która pomaga łagodzić skutki gospodarcze pandemii COVID-19 dla przedsiębiorstw; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że ocenę funduszu uwzględniono w programie działu oceny EBI na 2024 r.;
11. z zadowoleniem przyjmuje umowy w sprawie InvestEU podpisane 7 marca 2022 r. przez EBI i Komisję, na podstawie których przydzielono EBI do 75 % gwarancji budżetowej UE oraz budżet Centrum Doradztwa InvestEU; z zadowoleniem przyjmuje znaczące zapotrzebowanie rynku na program InvestEU i wysoki stopień wykorzystania tego programu;
12. z zadowoleniem przyjmuje zaangażowanie EBI w unijny mechanizm sprawiedliwej transformacji, który pozwoli zająć się społeczno-gospodarczymi skutkami przejścia na gospodarkę niskoemisyjną i stworzyć nowe możliwości zrównoważonego rozwoju w dotkniętych regionach, takich jak regiony górnicze, wydobywcze i inne, oraz zapewni sprawiedliwą transformację, która nie pozostawia nikogo w tyle; zachęca EBI do opracowania strategii komunikacyjnej i doradczej w celu poszerzenia wiedzy o tych instrumentach finansowych i zwiększenia ich atrakcyjności wśród potencjalnych beneficjentów;
13. zauważa, że EBI jest instytucją stosującą dźwignię finansową; podkreśla, że rating EBI na poziomie AAA jest ważnym atutem umożliwiającym EBI podejmowanie większego ryzyka przy finansowaniu projektów leżących w interesie publicznym w porównaniu z prywatnymi bankami komercyjnymi;
14. wzywa EBI, aby nadal należycie oceniał potencjalne zagrożenia podczas swojej działalności pożyczkowej, zwłaszcza w tym trudnym otoczeniu gospodarczym i finansowym, a jednocześnie zapewniał, by jego finansowanie przyczyniało się do eliminowania niedoskonałości rynku i unikało efektom wypierania;
15. podkreśla, że ważne jest przestrzeganie zasad praworządności w Unii Europejskiej, co zapisano w TUE; zachęca EBI do dostosowania działań do systemu warunkowości dotyczącego przestrzegania zasad praworządności;
16. zwraca się do udziałowców EBI, aby zastanowili się nad optymalną strukturą kapitałową; wzywa udziałowców EBI, aby rozważyli podwyższenie kapitału w celu utrzymania i zwiększenia zdolności EBI do działania przy jednoczesnym zachowaniu jego ratingu kredytowego i zapewnieniu, by jego działalność nie groziła wyparciem prywatnych pożyczkodawców;
17. zauważa, że niektóre z najbardziej udanych programów EBI opierają się na partnerstwie z sektorem prywatnym polegającym na przyciąganiu inwestycji prywatnych, na przykład przez zaciąganie pożyczek o wyższym ryzyku;
18. odnotowuje utrzymujący się wysoki poziom inflacji i w związku z tym zwraca się do EBI, aby ocenił potencjalnie zwiększone potrzeby finansowe każdego projektu;

Skutki rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie dla działalności EBI w 2022 r.

19. pochwała zaangażowanie EBI w Ukrainie, które w 2022 r. wyniosło 1,7 mld EUR wypłaconych środków; podkreśla, że należy nadal wspierać Ukrainę i że EBI powinien w przyszłości pełnić ważną rolę w dziele odbudowy ukraińskiej gospodarki i infrastruktury; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę EBI „UE na rzecz Ukrainy”, która ma na celu finansowanie odbudowy Ukrainy;

20. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że EBI wspiera i – zgodnie z planem operacyjnym na lata 2023–2025 – będzie nadal wspierać przemysł obronny UE i wspólne zamówienia w oparciu o zasadę podwójnego zastosowania; z zadowoleniem przyjmuje nową inicjatywę strategiczną EBI na rzecz bezpieczeństwa w Europie (SESI), której celem jest zwiększenie bezpieczeństwa i obrony w Europie przez uruchomienie do 6 mld EUR do 2027 r. przeznaczonych na inwestycje w badania, rozwój i innowacje, infrastrukturę bezpieczeństwa cywilnego oraz projekty dotyczące najnowszych technologii;

21. zachęca EBI do rozszerzenia programu SESI i dalszego zwiększenia inwestycji na rzecz bezpieczeństwa i obrony w Europie; zauważa, że finansowanie przez banki przemysłu obronnego było w ostatnich latach utrudnione; zwraca się do EBI, aby ocenił, w jakich obszarach bank ten może przyczynić się do zlikwidowania luki inwestycyjnej i odegrać rolę w ochronie bezpieczeństwa UE, z uwzględnieniem odpowiednich aspektów prawa międzynarodowego;

22. z zadowoleniem przyjmuje wzmożone wysiłki EBI na rzecz wspierania bezpieczeństwa żywnościowego, bezpieczeństwa energetycznego i łączności w kontekście trwającej wojny; podkreśla, że wojna wywołała poważny kryzys humanitarny, nasiliła brak bezpieczeństwa żywnościowego i wywarła zasadniczy wpływ na sytuację gospodarczą i w zakresie bezpieczeństwa w UE i jej sąsiedztwie; podkreśla, że w planowaniu inwestycyjnym na przyszłość należy uwzględnić spowodowane wojną zmiany w łańcuchach dostaw oraz w stosunkach handlowych i gospodarczych;

23. wyraża poparcie dla EBI Global i podkreśla jego kluczowe znaczenie dla pomocy Ukrainie, gdyż toruje drogę do szybkiej odbudowy;

24. podkreśla ważną rolę, jaką EBI odgrywa we wspieraniu państw członkowskich i państw spoza UE, w szczególności państw kandydujących do przystąpienia do UE, w dostępie do rynków kapitału wysokiego ryzyka, co poszerza możliwości inwestycyjne;

Wsparcie na rzecz innowacji, małych i średnich przedsiębiorstw, przemysłu i cyfryzacji

25. przypomina, że małe i średnie przedsiębiorstwa są podstawą gospodarki Europy; przypomina, że 23 miliony MŚP w UE stanowią 99 % wszystkich przedsiębiorstw i zapewniają około trzech czwartych wszystkich miejsc pracy; zwraca uwagę na fakt, że kryzys energetyczny i skutki rosyjskiej wojny w Ukrainie stawiają przed nimi kolejne wyzwania;

26. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w 2022 r. EBI zapewnił finansowanie na łączną kwotę inwestycji w wysokości 16,35 mld EUR dla MŚP i spółek o średniej kapitalizacji; zauważa, że według oceny EBI w latach 2010–2020 łączna wartość operacji grupy EBI służących wsparciu dłużnemu MŚP wyniosła prawie 20 mld EUR w skali roku; wzywa EBI, aby zastanowił się nad sposobami dalszego ułatwiania wsparcia dla MŚP, zwłaszcza w przypadku mniejszych projektów finansowych;

27. podkreśla, że należy jeszcze bardziej zwiększyć wsparcie dla MŚP i spółek o średniej kapitalizacji w porównaniu z obecnymi poziomami, zwłaszcza w kontekście wysokich cen energii i rosnących kosztów surowców oraz kosztów stóp procentowych; podkreśla, że MŚP często dysponują ograniczonymi zasobami administracyjnymi i płacą więcej niż duże przedsiębiorstwa za kredyty bankowe zaciągane na gorszych warunkach, więc czerpałyby korzyści z łatwo dostępnych kanałów finansowania; wzywa zatem EBI, aby opracowywał programy w sposób, który pozwoli uniknąć zbędnej biurokracji i obciążeń regulacyjnych, a tym samym jak najbardziej zwiększyć ich dostępność dla MŚP;

28. zwraca uwagę, że stabilne dostawy energii są fundamentem skutecznej polityki przemysłowej, w szczególności dla MŚP;

29. ponownie apeluje do EBI, aby bank uzupełnił wysiłki służące budowie rozwiązań opartych na danych, ze szczególnym uwzględnieniem konkurencyjności MŚP, oraz ukierunkował inwestycje w tej dziedzinie na niwelowanie podziałów cyfrowych zarówno w UE, jak i między UE a innymi bardziej zaawansowanymi technologicznie regionami świata;

30. zauważa, że podejście EBI do małych przedsiębiorstw wymaga zmiany z uwagi na zwyczajową niechęć banku do finansowania projektów o znacznym ryzyku lub do stosowania mechanizmów, które mogłyby skompensować ten problem; zwraca się do EBI o opracowanie długofalowej strategii wsparcia sektora MŚP w UE;

31. podkreśla, że EBI powinien położyć zdecydowany nacisk na przedsiębiorstwa typu start-up i projekty mające na celu rozwiązanie rosnącego problemu bezrobocia młodzieży z myślą o tworzeniu bezpiecznych i wysokiej jakości miejsc pracy;
32. wzywa EBI, aby zwiększył wsparcie dla rozwoju europejskich przedsiębiorstw typu start-up, również dzięki podejmowaniu większego ryzyka przy wypłacaniu kapitału wysokiego ryzyka, co zapewni, że europejskie przedsiębiorstwa typu start-up mogą rozwijać się w Europie, a nie poza nią;
33. przypomina, że cyfryzacja i decentralizacja to ważne trendy na rynkach finansowych i w sektorze bankowym, i w związku z tym wzywa EBI, aby skupił się na inwestycjach w zrównoważone, innowacyjne i przyszłościowe projekty;

Bank klimatyczny UE

34. zauważa, że w planie działania banku klimatycznego grupy EBI na lata 2021–2025 określono cele EBI dotyczące finansowania działań związanych z klimatem, które wspiera Europejski Zielony Ład i przyczyni się do osiągnięcia przez UE neutralności pod względem emisji dwutlenku węgla do 2050 r.;
35. odnotowuje propozycję Komisji dotyczącą współpracy z EBI i krajowymi bankami prorozwojowymi w celu poszukiwania sposobów, które umożliwią zwiększenie wsparcia dla inwestycji w łańcuchach dostaw przemysłu technologii neutralnych emisyjnie, również poprzez rozpoczęcie działań łączonych;
36. zachęca EBI, aby wykorzystywał swoje operacje do ułatwiania i przyspieszania realizacji celów Europejskiego Zielonego Ładu i niezależności energetycznej UE, z uwzględnieniem najnowszego stanu wiedzy na temat zmiany klimatu, jej rozległych skutków i zagrożeń oraz łagodzenia skutków zmiany klimatu i przystosowywania się do niej, a także coraz pilniejszej potrzeby uniezależnienia się UE od paliw kopalnych oraz ograniczenia przystępności i bezpieczeństwa dostaw żywności na całym świecie z powodu trwającej wojny w Ukrainie;
37. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że EBI jest największym na świecie emitentem zielonych obligacji w wielu walutach; zwraca uwagę, że zwiększenie udziału obligacji denominowanych w euro jeszcze bardziej wzmocniłoby międzynarodową rolę euro;
38. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że 58,3 % pożyczek w 2022 r. było związanych z klimatem i środowiskiem, w porównaniu z 50,8 % w 2021 r.;
39. podkreśla, że ważne jest inwestowanie w niskoemisyjne źródła energii; z zadowoleniem przyjmuje zatem wkład EBI w plan REPowerEU w postaci dodatkowych inwestycji opiewających na 30 mld EUR; z zadowoleniem przyjmuje działania EBI w tej dziedzinie i zachęca bank do wzmocnienia wysiłków;
40. z zadowoleniem przyjmuje pierwszy specjalny plan EBI w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu, mający na celu zwiększenie inwestycji i wsparcia technicznego przeznaczonych na ochronę projektów przed skutkami ekstremalnych warunków pogodowych i na zwiększenie odporności infrastruktury na zmianę klimatu; odnotowuje wprowadzenie systemu oceny ryzyka związanego z klimatem, służącego ocenie fizycznego ryzyka klimatycznego w bezpośrednich operacjach pożyczkowych na szczeblu projektu;
41. zauważa rolę, jaką może odegrać EBI, jeśli chodzi o inwestycje w odnawialne źródła energii na pełnym morzu, zwłaszcza w zakresie opracowania instrumentów, które mogłyby pomóc we wprowadzaniu takich projektów na rynek;
42. zauważa, że ostatnie zmiany w ramach dostosowania się kontrahentów do porozumienia paryskiego (PATH) EBI zmniejszają jego skuteczność w dążeniu do dekarbonizacji; przypomina, że wszyscy odbiorcy finansowania EBI są już zobowiązani umownie do stworzenia i opublikowania wiarygodnej strategii dostosowania się do porozumienia paryskiego;
43. z zadowoleniem przyjmuje wprowadzenie przez EBI w lipcu 2022 r. nowej polityki udzielania pożyczek w sektorze transportu i wzywa do jej szybkiego wdrożenia; zachęca EBI, aby rozważył sposoby dostosowania tej polityki do wyzwań związanych z transformacją, przed którymi stoi sektor transportu; przypomina, że należy zwiększyć poziom inwestycji w dekarbonizację sektora morskiego i sektora lotniczego;

44. wzywa EBI, aby finansował rentowne projekty zgodne z unijną systematyką dotyczącą zrównoważonego rozwoju oraz inne projekty mające na celu ograniczenie śladu węglowego sektora morskiego, takie jak projekty korytarza ekologicznego;

45. wzywa EBI, aby zwiększył wsparcie dotyczące przystępnych cenowo i energooszczędnych mieszkań oraz renowacji budynków zgodnie ze znacznymi potrzebami inwestycyjnymi; podkreśla, że należy rozszerzyć usługi doradcze w dziedzinie mieszkalnictwa oraz zaangażować lokalnych, regionalnych, społecznych i publicznych dostawców mieszkań, aby zapewnić wykorzystanie ich wiedzy specjalistycznej przy opracowywaniu projektów finansowanych przez EBI;

46. zwraca się do EBI, aby poświęcił szczególną uwagę decyzjom dotyczącym finansowania regionów peryferyjnych, górskich, słabo zaludnionych lub wyspiarskich, z uwagi na trudności, jakie napotykają w spełnieniu wymogów Zielonego Ładu, przy jednoczesnym utrzymaniu i poprawieniu ich łączności;

Inwestycje EBI w infrastrukturę społeczną i opiekę społeczną

47. oczekuje nasilenia operacji finansowanych przez EBI w dziedzinie mieszkalnictwa socjalnego, zgodnie z zasadami ustanowionymi w Europejskim filarze praw socjalnych oraz w związku z obecnym kryzysem mieszkaniowym w UE; ponadto zwraca się do EBI, aby przy pozyskiwaniu nowego finansowania w dalszym ciągu koncentrował się na wzmacnianiu pozycji ekonomicznej kobiet i równości płci;

48. jest zaniepokojony zatrważającym stanem systemów opieki zdrowotnej w wielu państwach członkowskich oraz obserwowanym obecnie w UE niedoborem leków, który obejmuje także leki podstawowe, takie jak paracetamol i antybiotyki; w związku z tym wzywa EBI, aby ocenił możliwości dalszego inwestowania w sektorze ochrony zdrowia w celu rozwiązania strukturalnych braków w tym sektorze w UE;

EBI Global

49. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w 2022 r. EBI Global wsparł kwotą 9,1 mld EUR światowe inwestycje poza UE; oczekuje, że inwestycje EBI w państwach nienależących do UE będą w pełni dostosowane do polityki UE i jej działań zewnętrznych; z zadowoleniem przyjmuje zaangażowanie EBI w inicjatywę Global Gateway, z której będą głównie wspierane inwestycje w infrastrukturę i MSP, co przyczyni się tym samym do osiągnięcia celu UE, jakim jest zwiększenie jej strategicznej autonomii;

50. podkreśla, że EBI Global odgrywa kluczową rolę w strategii Global Gateway i europejskiej architekturze finansowej na rzecz rozwoju; wzywa do przeprowadzania regularnych ocen wdrażania strategii Global Gateway i powiązanych z nią działań EBI na świecie;

51. wzywa EBI, aby jeszcze bardziej wzmocnił procedury i praktyki w odniesieniu do naruszeń praw człowieka i dobrych rządów wynikających z projektów, które finansuje bezpośrednio lub przez pośredników; wzywa EBI, aby wyjaśnił, w jaki sposób ocenia ryzyko finansowe i ryzyko utraty reputacji przy podejmowaniu decyzji o wszczęciu dochodzenia w sprawie domniemyanych nadużyć finansowych lub korupcji w odniesieniu do projektów inwestycyjnych;

52. przypomina o nadrzędnym zobowiązaniu UE do obrony i propagowania wartości UE i praworządności w prowadzonych przez nią działaniach poza UE; podkreśla, że w przypadku działań w środowiskach charakteryzujących się problemami z praworządnością i ograniczonymi możliwościami odwoływania się w przypadku naruszeń praw człowieka należy inwestować w zdolności w zakresie należytej staranności; stwierdza, że wymaga to dodatkowych zasobów ludzkich oraz specjalistycznej kontroli zgodnej ze standardem odnoszącym się do banków rozwoju;

53. przypomina, że operacje EBI poza Europą opierają się na ogólnych zasadach kształtujących działania zewnętrzne UE określonych w art. 21 TUE, takich jak wspieranie demokracji i praworządności, praw człowieka i praw podstawowych; podkreśla, że zasady te powinny leżeć u podstaw działalności EBI jako banku publicznego, któremu powierzono mandat dotyczący rozwoju;

54. podkreśla, że zwiększenie obecności na szczeblu lokalnym i zacieśnienie współpracy z delegaturami UE było główną siłą napędową utworzenia EBI Global; ponawia apel o dodatkowy personel w terenie, zwłaszcza w celu zakontraktowania większej liczby pracowników z krajów, w których udzielane jest finansowanie; popiera podejście EBI do otwierania biur regionalnych w Afryce i zatrudniania w nich lokalnych kandydatów w celu dostosowania wymogów do lokalnych potrzeb;

55. zwraca się do EBI o lepszą ocenę skuteczności w finansowaniu MŚP i spółek o średniej kapitalizacji w Afryce, gdyż stosunkowo niewielki rozmiar projektów wydaje się często przeszkodą w dostępie do finansowania; apeluje o ocenę potencjalnego modelu instrumentów, które ułatwiają inwestycje unijnych MŚP w państwach spoza UE i zwiększają ich dostęp do finansowania, również w odniesieniu do mniejszych projektów; zauważa znaczenie roli EBI w tworzeniu równych szans dla MŚP mających siedzibę w państwach członkowskich, których krajowe banki rozwoju nie mają możliwości wspierania inwestycji w państwach spoza UE;

56. podkreśla, że inwestycje na rzecz rozwoju, w które zaangażowane są kobiety i w których uwzględnia się ich potrzeby, są bardziej skuteczne i zrównoważone; zachęca EBI do dbania o to, by wszystkie operacje przynosiły korzyści kobietom, a w szczególności sektorom gospodarki sprzyjającym zwiększeniu udziału kobiet, zgodnie z podejściem EBI do finansowania uwzględniającego problematykę płci;

57. podkreśla znaczenie spójności i skuteczności finansowania rozwoju, ponagla EBI, aby kładł większy nacisk na mobilizację zasobów krajowych, oraz wzywa do ogólnego zwiększenia zaangażowania EBI w krajach słabiej rozwiniętych, które dostosowały się do zasad i wartości UE;

Przejrzystość i zarządzanie

58. z zadowoleniem przyjmuje wprowadzenie w 2023 r. wskaźnika przejrzystości instytucji finansowania rozwoju oraz fakt, że w powiązanim sprawozdaniu EBI plasuje się w wielu obszarach na podobnym poziomie co partnerskie instytucje finansowania rozwoju, w tym w odniesieniu do instytucji pośrednictwa finansowego oraz w zakresie ochrony środowiska, polityki społecznej i ładu korporacyjnego, a także odpowiedzialności wobec społeczności lokalnych; apeluje o przekazywanie jasnych i wyczerpujących informacji instytucjom UE, a w szczególności Parlamentowi;

59. wzywa, aby stanowiska wyższego szczebla w EBI zajmowały osoby wybrane na podstawie osiągnięć, umiejętności i doświadczenia, a także by w głównych obszarach działalności EBI również pracowały takie osoby;

60. ubolewa nad faktem, że kobiety są nadal niedostatecznie reprezentowane na wyższych stanowiskach i w głównych obszarach działalności EBI; przypomina swoją opinię, zgodnie z którą należy uczynić więcej, aby poprawić w tym kontekście zarówno równowagę płci, jak i równowagę geograficzną w EBI;

61. ponownie zwraca się o zawarcie porozumienia międzyinstytucjonalnego między Parlamentem a EBI;

62. wyraża wątpliwość, czy EBI posiada zasoby ludzkie, jakich potrzebuje w kontekście trwałego rozszerzania funkcji i obowiązków;

63. ponownie wyraża poważne zaniepokojenie zarzutami dotyczącymi nękania, środowiska pracy i warunków pracy w EBI; odnotowuje wyrok Sądu z 30 marca 2022 r. w sprawie dotyczącej nękania w EBI (sprawa T-299/20) stwierdzający nieważność decyzji prezesa EBI, zgodnie z którą nie doszło do nękania; uznaje, że EBI podjął wysiłki w celu rozwiązania tych i innych istotnych problemów kadrowych; wzywa EBI, aby zapewnił skuteczne wdrożenie polityki zerowej tolerancji wobec wszystkich rodzajów nękania i molestowania, w tym wdrożenie środków zapobiegawczych i ochronnych oraz odpowiednich i wiarygodnych mechanizmów składania skarg i wspierania ofiar; wzywa kierownictwo EBI, aby podjęło rzeczywisty dialog z przedstawicielami pracowników w reakcji na ich skargi; wyraża ubolewanie, że w EBI nie uznaje się związków zawodowych i że delegacja pracowników nie ma uprawnień do działania w negocjacjach; wzywa kierownictwo EBI, aby przestrzegało przynajmniej podstawowych zasad Międzynarodowej Organizacji Pracy, takich jak wolność zrzeszania się i prawo do rokowań zbiorowych;

64. odnotowuje przyjętą przez EBI nową politykę zwalczania nadużyć finansowych i podkreśla, że inkluzywna współpraca jest ważna przy opracowywaniu kluczowych narzędzi polityki zwalczania nadużyć finansowych; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że EBI przyjął i opublikował politykę grupy EBI wobec słabo uregulowanych, nieprzejrzystych i niechętnych do współpracy jurysdykcji oraz w zakresie dobrego zarządzania w kwestiach podatkowych, która uzupełnia politykę grupy EBI w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu;

65. ponownie wyraża zaniepokojenie faktem, że wiceprezesa EBI – oprócz obowiązków sektorowych i krajowych – pełni nadzór nad wnioskami projektowymi z ich krajów pochodzenia; zachęca EBI, aby w pełni wdrożył wszystkie zalecenia otrzymane od Europejskiej Rzecznik Praw Obywatelskich w odniesieniu do działań byłych członków Komitetu Zarządzającego, określone w decyzji Rzecznik z 27 lipca 2022 r. w sprawie 1016/2021/KR;

o
o o

66. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji oraz Europejskiemu Bankowi Inwestycyjnemu.
